

norma

JAAR
VERSLAG
2015

INHOUD

Meerjarenoverzicht	3
---------------------------	----------

Voorwoord Frederik de Groot	4
------------------------------------	----------

Verslag van de directie	6
--------------------------------	----------

Missie	7
Incasso	8
Repartitie	9
Representativiteit	9
Collectief te verdelen rechtengelden	10
Internationaal	11
Het jaar in vogelvlucht	12
Financiële resultaten en verwachtingen	25
Kerncijferoverzicht	27
Mutatieoverzicht	29

Jaarrekening 2015	30
--------------------------	-----------

Balans per 31 december 2015 (na resultaatbestemming)	31
Winst- en verliesrekening over 2015	32
Kasstroomoverzicht over 2015	33
Algemene toelichting	34
Toelichting op de balans per 31 december 2015	37
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	40
Toelichting op de winst- en verliesrekening	41
Bezoldiging bestuur en dagelijkse leiding	41
Ondertekening van de jaarrekening	43

Overige gegevens	44
-------------------------	-----------

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2015	45
Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2015	45
Controleverklaring	45
Nevenfuncties bestuursleden en directie	45
Samenstelling bestuur en bureau	46
Accountantsverklaring	47

MEERJARENOVERZICHT

X € 1.000

2015

2014

2013

2012

2011

BALANS

Vaste activa	171	35	26	27	19
Vorderingen	4.945	4.860	4.736	4.861	4.918
Liquide middelen	8.867	3.674	1.239	2.441	1.731
Activa	13.983	8.569	6.001	7.329	6.668

Eigen vermogen	1.629	1.502	1.146	1.894	2.098
Kortlopende schulden	12.354	7.067	4.855	5.435	4.570
Passiva	13.983	8.569	6.001	7.329	6.668

EXPLOITATIE

Bruto marge	1.501	1.312	429	242	663
Lasten	-1.366	-1.300	-1.200	-941	-924
Bedrijfsresultaat	135	12	-771	-699	-261
Financiële baten en lasten	-8	343	24	495	176
Netto resultaat	127	355	-747	-204	-85

RECHTEN

Ontvangen rechten	15.323	12.127	2.405	2.719	2.214
Uitbetaalde rechten	9.408	9.553	3.013	1.468	3.757
Te verdelen rechten (ultimo)	10.903	5.441	4.479	5.087	3.836

NORMA FONDS

Uitkeringen NORMA fonds	673	392	483	447	523
-------------------------	-----	-----	-----	-----	-----

AANGESLOTENEN

Aantal aangesloten	13.701	13.098	12.487	11.979	11.400
--------------------	--------	--------	--------	--------	--------

WERKNEMERS

Aantal fte (gemiddeld)	12,4	11,6	11,2	10,2	11
------------------------	------	------	------	------	----

VOORWOORD

FREDERIK DE GROOT

Het jaar 2015 begon met een vliegende start! In de aanloop naar de nieuwe Wet Auteurscontractenrecht, sloot NORMA, samen met Lira en VEVAM, in januari een convenant met de producenten, omroepen en distributeurs verenigd in RODAP. Hierin werden vergoedingsafspraken vastgelegd voor het aanbod van filmwerken via (lineaire) uitzending en doorgifte, catch-up diensten (ook wel BMS genoemd) en on-demand diensten. Dit convenant was voor de Tweede Kamer een belangrijk signaal om uiteindelijk de Wet Auteurscontractenrecht aan te nemen.

Na goedkeuring door de Eerste Kamer, werd de Wet Auteurscontractenrecht op 1 juli 2015 van kracht. Deze wet bevat een aantal gunstige en belangrijke wijzigingen voor uitvoerende kunstenaars in Nederland. Tot vreugde van NORMA, heeft de wetgever ten aanzien van uitzending gekozen voor een systeem dat wij al sinds jaar en dag bepleiten: een proportionele vergoeding, die collectief wordt geïnd bij de eindexploitant.

Daarnaast bevat de wet nog tal van andere bepalingen die de onderhandelingspositie van makers en uitvoerende kunstenaars ten opzichte van exploitanten moet verbeteren. Zo biedt de wet

waarborgen tegen onredelijke bedingen in een overeenkomst en roept deze een laagdrempelige geschillenregeling in het leven.

De BMS-vergoeding met betrekking tot het eerste halfjaar van 2015 heeft NORMA inmiddels ontvangen. Tot onze teleurstelling gaf RODAP daarna echter te kennen dat zij vanaf de tweede helft van 2015 niet onvoorwaardelijk wil betalen. NORMA en de andere PAM-cbo's voelden zich daarom genoodzaakt om RODAP eind 2015 te dagvaarden. Het vonnis van de rechter biedt NORMA voldoende zekerheid om weer te gaan factureren bij de RODAP-distributeurs (zoals Ziggo en KPN).

In september had ik de eer om in Paradiso Amsterdam een Gouden Notekraker uit te mogen reiken aan actrice Kim van Kooten. In de categorie 'televisie' won zij van de andere genomineerde acteurs: Pierre Bokma en Eva van de Wijdeven. In de categorie 'muziek' trok Dotan aan het langste eind: Hij liet Typhoon en de band Kensington achter zich. Voor het eerst werden dit jaar ook de Zilveren Notekrakers uitgereikt. Deze (aanmoedigings)prijs voor grote Nederlandse talenten werd gewonnen door Jett Rebel (muziek) en Naomi van Es (televisie).

Met betrekking tot onze incasso hebben we een record bereikt! NORMA heeft in 2015 namelijk ruim € 15 miljoen geïnd en € 9 miljoen in verdeling genomen.

Naast het verhogen van de incasso, heeft vanzelfsprekend ook het optimaliseren van het verdelingsproces de aandacht van bestuur en bureau.

Bij een interne controle van betaalrondes is gebleken, dat als gevolg van een invoerfout in de betalingsapplicatie, stem-acteurs een aantal jaren te veel geld uitgekeerd hebben gekregen. Hierover hebben de betrokkenen begin december van mij een brief ontvangen. Het bestuur heeft, alles overwegende,

besloten om over te gaan tot een gedeeltelijke verrekening van de gelden. Hiermee komen wij volgens ons tegemoet aan de belangen van zowel de stemacteurs als die van overige aangesloten. Ter voorkoming van dergelijke (menselijke) fouten, zijn alle procedures rond de uitbetalingen nogmaals tegen het licht gehouden en worden deze zo nodig aangescherpt.

Terugkijkend was van stilzitten ook dit jaar geen sprake. Al met al kunnen we terugkijken op een succesvol jaar. Ook het komende jaar blijven we natuurlijk strijden voor de inning van de wettelijke proportionele vergoeding, zetten wij ons samen met onze internationale zusterorganisaties in voor betere Europese wetgeving en zal ons verdeelsysteem het komende jaar worden gemoderniseerd.

Met ons gebruikelijke enthousiasme en de professionaliteit die u van ons gewend bent, zetten wij weer ons beste beentje voor.

Amsterdam, 25 februari 2016

Namens het bestuur,

Frederik de Groot, voorzitter

VERSLAG
VAN DE
DIRECTIE

MISSIE

Dat NORMA (stichting naburige rechtenorganisatie voor musici en acteurs), meer is dan een organisatie die naburige rechten wil innen en verdelen, blijkt al uit de statuten. Wij stellen ons ten doel bij te dragen aan alle materiële en immateriële belangen van uitvoerende kunstenaars waar het om de uitoefening en handhaving van hun naburige rechten gaat.

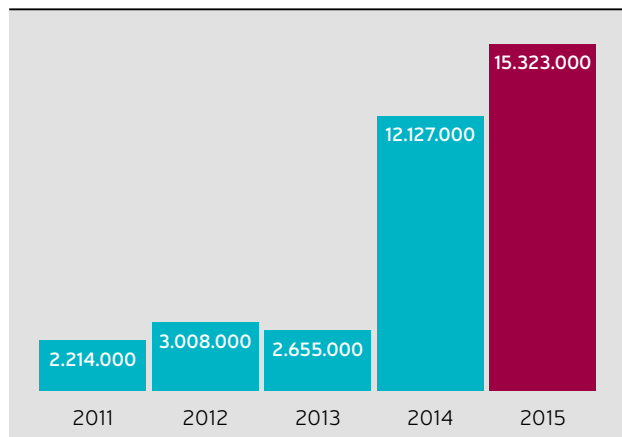
NORMA wil dit doel bereiken door, in samenwerking met andere belangenorganisaties voor uitvoerende kunstenaars, nationaal en internationaal te werken aan de beïnvloeding en verbetering van de wetgeving op het gebied van naburige rechten. De uitoefening en handhaving van de door musici en acteurs aan ons toevertrouwde en overgedragen rechten en aanspraken heeft echter de absolute prioriteit. Het gaat daarbij niet alleen om thuiskopie- en leenrechtgelden, maar ook om kabel-, internet- en andere naburige rechten.

Als wij er niet voor zorgen dat de rechten van de uitvoerende kunstenaars in de toekomst beter worden beschermd, valt er uiteindelijk helemaal niets meer te incasseren en te repareren. Voor deze juridische en lobbyactiviteiten geldt dat de kost voor de baat uitgaat. Het zijn de rechthebbenden die daar uiteindelijk profijt van hebben.

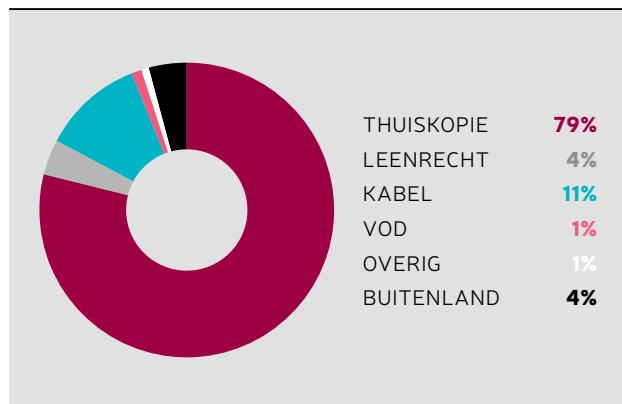
Een betere bescherming van de uitvoerende kunstenaar in de toekomst dient echter gepaard te gaan met de ontwikkeling van incasso- en repartitiemethoden. In dat kader is NORMA een proactieve organisatie, die de actuele ontwikkelingen voor tracht te blijven.

INCASSO

TOTALE INCASSO 2015 (OP KASBASIS)

UITSPLITSING INCASSO 2015

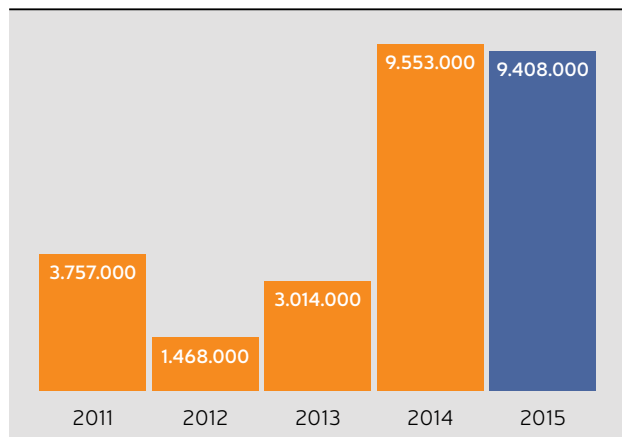
In het verslagjaar is € 15,3 miljoen aan naburige rechten-
gelden geïncasseerd. Dat is € 3 miljoen meer dan in 2014.
Het is een verzesvoudiging van de gemiddelde incasso over
de jaren 2010-2013. Deze groei is grotendeels te danken aan
het herstel van thuiskopie-incasso en de doorbetaling van de
jaren 2013 en 2014. Het betreft daarom (en uiteraard) geen
permanente groei.

De incasso over 2015 is als volgt opgebouwd:

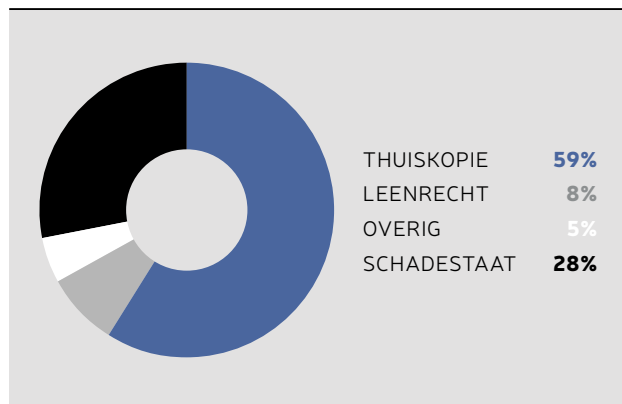
- **Thuis kopie:** In 2015 is de doorbetaling van thuiskopiegelden door Stichting de Thuis kopie ter hand genomen. NORMA heeft een bedrag van ruim € 12 miljoen aan thuiskopiegelden ontvangen. Het betreft voornamelijk gelden over de jaren 2013 en 2014.
- **Leenrecht:** over repartitiejaar 2015 is ruim € 0,5 miljoen ontvangen.
- **Televisie uitzending:** Voortvloeiend uit de in het convenant met RODAP gemaakte afspraken is in het verslagjaar € 1,75 miljoen ontvangen over het eerste halfjaar 2015.
- **VOD:** € 126.000.
- **Overig:** incasso ten behoeve van achtergrondmuziek, Beeld & Geluid, hoorspelen en dvd's: plm. € 100.000.
- **Buitenlandse zusterorganisaties:** dit jaar heeft NORMA een omzet aan incasso via de zusterorganisaties weten te realiseren: € 744.000. Dat is een vergelijkbaar niveau als in 2014.

REPARTITIE

TOTALE REPARTITIE 2015

UITSPLITSING REPARTITIE 2015

In het verslagjaar is € 9,4 miljoen aan naburige rechtengelden voor binnen- en buitenlandse rechthebbende musici en acteurs in verdeling genomen. Net als bij de buitenlandse incasso blijft de repartitie daarmee op het niveau van 2014.

NORMA verwacht, door de invoering van het nieuwe thuis-kopiestelsel (met ingang van 2013) en de afspraken die (begin 2015) zijn gemaakt met RODAP in het kader van de Wet Auteurscontractenrecht, dat de repartitie in de komende jaren verder zal stijgen.

NORMA heeft in 2014 onder haar aangesloten onderzoek gedaan naar de repartitiereglementen zoals NORMA die op dat moment gebruikten. In dat jaar heeft de aangestelde bestuurscommissie zich namens het bestuur gebogen over de suggesties van aangesloten. Het bestuur heeft uiteindelijk, op advies van de voornoemde commissie, besloten om over mogelijke inhoudelijke aanpassingen van de reglementen in 2016 verder te spreken. In dat jaar dienen de reglementen ook aangepast te worden op basis van de implementatie van de Richtlijn Collectief Beheer.

Representativiteit

Bij NORMA zijn uitsluitend uitvoerende kunstenaars aangesloten, zoals musici, acteurs en dansers. In het boekjaar zijn 13.701 uitvoerende kunstenaars bij NORMA aangesloten. Dit is circa 90% van het totaal aantal uitvoerende kunstenaars in Nederland.

Collectief te verdelen rechtengelden

Het NORMA fonds (collectieve gelden die bestemd zijn voor culturele en maatschappelijke doeleinden) stimuleert, steunt, onderneemt en participeert in nieuwe en bestaande initiatieven, projecten en activiteiten. Die activiteiten hebben ten doel om de culturele, maatschappelijke en professionele belangen te behartigen van uitvoerende kunstenaars verbonden aan het Nederlandse kunstenforum.

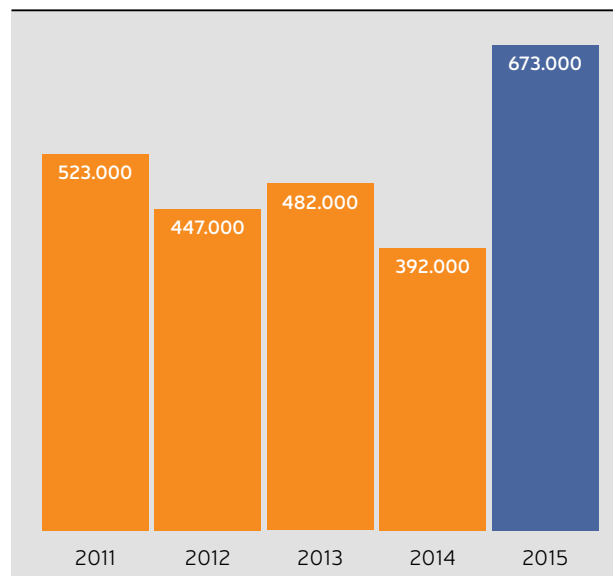
Het beleid van NORMA is dat 90% van de geïncasseerde gelden individueel wordt verdeeld en 10% collectief wordt besteed. Collectieve gelden komen net als de individuele repartitie ten goede van de aangesloten. Besteding van gelden vindt plaats door toekenning van subsidies, het geven van scholing, het voeren van juridische procedures en uitvoeren van projecten.

Conform de keurmerkeisen van VOI©E wordt op de Vergadering van Aangesloten verslag gedaan van de bestedingen aan de collectieve repartitie, zoals het NORMA fonds. Er wordt aan de aangesloten om goedkeuring van het gevoerde beleid gevraagd.

Tijdens de Vergadering van Aangesloten op 22 juni 2015 is verantwoording afgelegd over de bestedingen in 2014 en zijn de begrote bestedingen voor 2015 aan de aangesloten ter goedkeuring voorgelegd. De vergadering heeft het beleid unaniem goedgekeurd.

In 2015 is € 673.000 besteed aan collectief te verdelen rechtengelden.

TOTAAL VERDEELDE GELDEN NORMA FONDS

INTERNATIONAAL

Ook op internationaal vlak is NORMA actief en NORMA is dan ook aangesloten bij enkele toonaangevende internationale koepelorganisaties. NORMA is lid van AEPO-ARTIS (Association of European Performers' Organizations) en SCAPR (Societies' Council for the Collective Management of Performers' Rights). Voor onderlinge gegevensuitwisseling tussen zusterorganisaties maakt NORMA gebruik van IPD (International Performers Database). In de toekomst zal NORMA ook gebruik

gaan maken van de vernieuwde VRDB (Virtual Recording and Audiovisual Database).

NORMA heeft voor de repartitie en incasso in het buitenland een groot aantal bilaterale overeenkomsten met internationale zusterorganisaties. Daarnaast zijn er samenwerkingsverbanden op het gebied van de repartitie met internationale agenten, zoals hieronder weergegeven:

Zusterorganisaties

België	• Playright
Denemarken	• Filmex
Duitsland	• GVL
Frankrijk	• Adami
	• Spedidam
Griekenland	• Apollon
	• Dionysos
Groot Brittannië	• BECS
	• PPL
Ierland	• RAAP
Italië	• Nuovo IMAIE
Japan	• CPRA/Geidankyo
Noorwegen	• Norwaco
Oostenrijk	• LSG
	• VDFS
Polen	• STOART
Portugal	• GDA
Roemenië	• Credidam
Spanje	• AIE
	• AISGE
Turkije	• BIROY
Zweden	• SAMI
Zwitserland	• Swissperform

Agenten

België	• Vink & Partners
	• Rights' Up
Canada	• Premier Muzik International Corporation
Duitsland	• Kiso Siefert Dropmann
Frankrijk	• All Right Music
Groot Brittannië	• Rights Agency Ltd.
	• Copyright Rescue International
	• Kobalt
	• Media IP Rights Limited
	• Rightback Film & SARL
	• Westbury Music
Nederland	• Fintage house
	• Ego Company

NORMA heeft goede banden met de volgende buitenlandse zusterorganisaties

Canada	• ACTRA PRS
Denemarken	• GRAMEX
Finland	• GRAMEX
Hongarije	• EJI
Litouwen	• AGATA
Verenigde Staten	• AARC
	• AFM
	• SAG-AFTRA
	• SOUNDEXCHANGE
Zweden	• CopySwede

NORMA heeft in 2015 € 4.163.000 uitbetaald aan buitenlandse organisaties, waarvan € 2.696.000 aan buitenlandse zusterorganisaties (CMO/PMO) en € 1.467.000 aan buitenlandse agenten.

In het verslagjaar heeft NORMA een bedrag van € 744.000 ontvangen van buitenlandse zusterorganisaties.

HET JAAR IN
VOGELVLUCHT

5 januari

START VAN DE ONDERHANDELINGEN TUSSEN DE PAM-CBO'S EN RODAP

Eind 2014 raakten de onderhandelingen tussen de PAM-CBO's en RODAP in een patstelling. Om uit die impasse te geraken hebben de voorzitters van PAM en RODAP (Felix Rottenberg en Medy van der Laan) het initiatief genomen om in de eerste week van januari 2015 in lange en intensieve onderhandelingsessies een laatste poging te wagen om overeenstemming te bereiken. Dit overleg zal de geschiedenis ingaan als het Lloyd-overleg, naar het Amsterdamse hotel waar deze onderhandelingen plaatsvonden.

11 januari

SECTORBREDE NIEUWJAARSRECEPTIE FILM- EN TV-INDUSTRIE

Op 11 januari vond traditiegetrouw de sectorbrede nieuwjaarsreceptie voor de film- en tv-industrie plaats in EYE Amsterdam. NORMA was één van de meer dan 20 participerende organisaties.

15 – 18 januari

EUROSONIC NOORDERSLAG

Uiteraard was NORMA aanwezig op Eurosonic Noorderslag, een evenement voor de muziekindustrie dat niet meer weg te denken is uit de vaderlandse muziekwereld. Bijzondere aandacht van NORMA ging uit naar een panel waar alternatieve vergoedingssystemen in de online wereld werden besproken.

21 januari

SCAPR MEETING BERLIJN

Ook op internationaal vlak is NORMA actief. Zo is NORMA lid van SCAPR (Societies' Council for the Collective Management of Performers' Rights). Voor onderlinge gegevensuitwisseling tussen zusterorganisaties maakt NORMA gebruik van IPD (International Performers Database) en VRDB (Virtual Recording and Audiovisual Database), waarmee veel sneller internationale betalingen kunnen worden uitgevoerd.

22 januari

SLUITING CONVENANT PAM-CBO'S EN RODAP

Het Lloyd-overleg werd afgesloten met een principeakkoord waarmee vergoedingen voor televisie- en VOD-exploitaties moeten worden gegarandeerd voor onder meer acteurs. De gemaakte afspraken zijn vastgelegd in een convenant en gelden voor nagenoeg alle producenten, omroepen en distributeurs en exploitanten op de Nederlandse markt.

FEB

11 februari

COLLEGE VAN TOEZICHT

NORMA heeft ook in het verslagjaar regelmatig overleg gevoerd met het College van Toezicht Auteursrecht. Deze overleggen zijn ten opzichte van vorige jaren geïntensiveerd. Onderwerpen van gesprek waren onder meer kostennormering, aanpassingen van de repartitiereglementen en de fijnmazige en exacte repartitiemethodiek van NORMA.

12 februari

WET AUTEURSCONTRACTENRECHT

De wet auteurscontractenrecht wordt met vrijwel algemene stemmen door de Tweede Kamer aangenomen. Een historische gebeurtenis! Het wetsvoorstel zal (na 2,5 jaar) tussentijds worden geëvalueerd en vijf jaar na de invoering zal er een grondige evaluatie plaatsvinden. NORMA juicht, hoewel de nieuwe regeling belangrijke “gaten” kent, het aannemen van de wet toe, omdat het de (onderhandelings)positie van uitvoerende kunstenaars in Nederland aanzienlijk zal kunnen verbeteren.

16 februari

INFORMATIEBIJEEENKOMST CONVENANT

Voor de bij NORMA aangesloten acteurs heeft een informatiebijeenkomst over de nieuwe wet Auteurscontractenrecht en het eerdergenoemde Convenant plaatsgevonden in de Stadschouwburg Amsterdam. NORMA-juriste Maaïke Boomstra legde voor een actieve en volle zaal uit wat de nieuwe ontwikkelingen gaan betekenen voor de positie van acteurs in Nederland, met name op het vlak van de collectief te incasseren rechten.

2 maart

BIJEENKOMST NOMINATIECOMMISSIE GOUDEN NOTEKRAKER

Het bijzondere van de Gouden Notekraker is dat deze prijs wordt toegekend door collega's van de genomineerde acteurs en muzikanten. Net als voorgaande jaren bepaalde de selectiecommissie van de Gouden Notekraker welke spraakmakende acteurs en muzikanten in aanmerking zouden komen voor het felbegeerde speldje. Anders dan voorgaande jaren wees de commissie echter niet 'slechts' de drie kanshebbers aan, maar publiceerde zij een longlist van tientallen acteurs en muzikanten die allen kans maakten op de Gouden Notekrakers voor hun prestaties in hun veld. Via een website konden aangeslotenen van NORMA en Sena stemmen op welke drie acteurs en muzikanten volgens hen kans zouden moeten maken op een Gouden Notekraker. De drie acteurs en muzikanten die het beste scoorden kwamen terecht op de shortlist. Uiteindelijk werden genomineerd in de categorie 'Muziek': Typhoon, Dotan en Kensington, in de categorie 'Televisie' waren Eva van de Wijdeven, Pierre Bokma en Kim van Kooten de kanshebbers.

In een tweede stemronde konden de aangeslotenen van NORMA en Sena vervolgens tot aan de avond van de uitreiking in Paradiso Amsterdam bepalen wie de Gouden Notekraker zou winnen.

10 maart

TOEKENNINGEN NORMA FONDS

Op basis van het in februari beschikbare budget heeft NORMA bijna 50 projecten van uitvoerende kunstenaars kunnen steunen met een financiële bijdrage.

17 maart

OVERLEG NAA-ACT-NORMA

NORMA heeft met een aantal vertegenwoordigers van de Nederlandse Agenten Associatie (NAA) en beroepsorganisatie ACT, conform hun samenwerkingsovereenkomst, periodiek overleg gevoerd over het collectief beheer van kabel- en On Demandrechten in relatie tot de individuele contractspraktijk.

26 maart

MUZIEKLOKET

In juni 2014 zijn de onderhandelingen met RODAP in het Muziekloket over VOD van start gegaan. De betrokken organisaties bij het muziekloket zijn: Buma/Stemra voor de muziekauteurs, NVPI voor de nabuurrechthebbenden (Sena-producenten) en NORMA voor de uitvoerende musici. Deze gesprekken, onder leiding van een mediator, hebben het gehele verslagjaar voortgeduurd.

APR

20 april

PAM BIJEENKOMST COMPAGNIE THEATER

Voor een nagenoeg volle zaal in het Compagnie Theater presenteerde PAM-voorzitter Felix Rottenberg een PAM-ledenavond die in het teken stond van 'De overeenkomst tussen de PAM CBO's en RODAP'. De vertegenwoordigers van de bij PAM betrokken CBO's legden vervolgens de implicaties van deze deal uit.

6 mei

De Europese Commissie zet haar strategie ten aanzien van de Digitale Interne Markt uiteen, waarin het helaas ontbreekt aan concrete voorstellen voor het verzekeren van een vergoeding voor (online) On Demandgebruik. De uitvoerende kunstenaars zijn - wederom - het kind van de rekening en krijgen weinig tot niets. Onder aanvoering van de Europese koepelorganisatie AEPO ARTIS, waar ook NORMA toe behoort, start hierop de campagne 'Fair Internet For Performers'.

7 mei

UITBETALING ITUNES

Voor eigen beheerartiesten is het belangrijk dat hun muziek beschikbaar is in de iTunes store. NORMA maakt dat sinds een aantal jaren – onder de naam iTunes Service – mogelijk, voor zowel aangesloten als niet-aangesloten muzikanten.

NORMA is, als collectieve beheersorganisatie, ingericht op het ontvangen en verdelen van naburige rechtenvergoedingen. Omdat NORMA geen winstoogmerk heeft, kan NORMA voor de iTunes Service een voordelig tarief hanteren. Het aantal musici dat gebruik maakt van deze mogelijkheid is nog steeds groeiende en in het verslagjaar zijn verrassende resultaten geboekt: bijna 600 artiesten hebben in het verslagjaar hun repertoire via NORMA op iTunes aangeboden.

NORMA doet elk kwartaal de iTunes-uitbetaling; zo werden ook in 2015 weer vier betalingen gedaan, de eerste in februari.

19-21 mei

SCAPR BELGRADO

Nadat in 2014 Amsterdam de plaats was waar de jaarlijkse General Assembly van SCAPR (Societies' Council for the Collective Management of Performers' Rights) werd gehouden, was het in het verslagjaar de beurt aan Belgrado. SCAPR is opgericht in 1986 en bestaat uit maar liefst 52 naburige rechtenorganisaties die in totaal meer dan 1 miljoen musici, acteurs en andere uitvoerende kunstenaars uit 42 landen wereldwijd vertegenwoordigen. SCAPR heeft als belangrijkste doelstelling het optimaliseren van de internationale uitwisseling van naburige rechtengelden en alle technische, praktische en juridische aspecten die daarbij komen kijken.

Vanzelfsprekend kwam opnieuw VRDB aan bod. Daarnaast hebben er veel gesprekken plaatsgevonden op bilateraal niveau tussen NORMA en zusterorganisaties waar NORMA nog geen samenwerkingsverband mee heeft.

JUN

4 juni

SEMINAR AUTEURSCONTRACTENRECHT

Het advocatenkantoor Brandeis, hield een seminar over het wetsvoorstel auteurscontractenrecht. Daarin werd een overzicht gegeven van de inhoud van het wetsvoorstel en in het bijzonder over het begrip 'billijke vergoeding' en de geschillencommissie. Eveneens kwam een specialist vertellen over het functioneren van het auteurscontractenrecht in België.

16 juni

OVEREENKOMST NORMA EN HET TURKSE BIROY

In juni heeft NORMA met haar Turkse zusterorganisatie BIROY een zogenoemde bilaterale overeenkomst gesloten. Deze

overeenkomst stelt de organisaties in staat om naburige rechten-gelden uit te kunnen wisselen.

22 juni

VERGADERING VAN AANGESLOTENEN

In het verslagjaar vond de jaarlijkse Vergadering van Aangesloten (VvA) van NORMA niet plaats in het vertrouwde Ketelhuis, maar voor de eerste maal, vooruitlopend op de verhuizing van het NORMA-bureau, in het INIT-gebouw in Amsterdam. In een goed gevulde zaal zijn de aanwezige aangesloten door voorzitter Frederik de Groot en directeur Wiso Wissing bijgepraat over de gebeurtenissen van het afgelopen jaar. Bijzondere gast dit jaar was Job Cohen, de voorzitter van brancheorganisatie VOICE.

Daarnaast werd er vooruitgeblikt op het komende jaar en werd het beleid ten aanzien van de collectieve repartitie door de aangesloten goedgekeurd.

23 juni

HANS KOSTERMAN OVERLEDEN

Na een lang ziekbed is Hans Kosterman op 70 jarige leeftijd overleden. Medio 2013 heeft Hans Kosterman, ten gevolge van een hersenbloeding, zijn werkzaamheden abrupt moeten beëindigen. Hans was bestuurder van de BVPop en bestuurlijk bovenal een bruggenbouwer. Een man die geloofde in de kracht van het collectief, boven het principe van de verdeeldheid. Een jaar of vijftien geleden was hij de co-auteur van het plan voor een "Performers House" – een samenvoeging van NORMA en Sena Performers. Hans stond mede aan de wieg van Sena, NORMA, Platform Makers en speelde als bestuurslid een belangrijke rol bij Buma/Stemra, Buma Cultuur, Leenrecht, Thuis kopie en nog een aantal andere organisaties. Hij kwam daarbij vooral

op voor de zwakkeren, met name ook de zwakkeren in zijn eigen groep: musici, acteurs en makers.

Hans was integer, vriendelijk en kundig, maar bovenal iemand die met een open blik op zoek was naar het werkbare compromis. Behalve jurist, bestuurder, muzikant en componist was Hans ook schrijver van opiniestukken, journalistieke artikelen, van columns en voorlichtingsartikelen. In 2014 ontving hij de naar hem genoemde Hans Kostermanprijs; een platina Notekraker voor een persoon die in jaren veel heeft betekend voor het verbeteren van de rechtspositie van uitvoerende kunstenaars.

26-27 juni

JAZZDAG

Vanzelfsprekend was NORMA aanwezig bij de jaarlijkse Jazzdag: het jaarlijks terugkerende evenement waar de Jazz-industrie bij elkaar komt voor discussies en presentaties, afgewisseld met showcases van vooraanstaande jazzmusici in Rotterdam.

NORMA was er bij om aanwezig zijn bij stands en in panels te informeren over NORMA en de NORMA iTunes Service. De Boy Edgarprijs die traditiegetrouw tijdens de Jazzdagen wordt uitgereikt ging dit jaar naar saxofoniste Tineke Postma.

JUL

1 juli

NORMA VERHUIST

De afgelopen tien jaar was NORMA gevestigd aan de Louise Wentstraat te Amsterdam. Op 1 juli 2015 is NORMA verhuisd naar het INIT gebouw op het Oostenburgereiland. Het nieuwe adres van NORMA is Jacob Bontiusplaats 9.

13 juli

FEESTELIJKE OPENING

Alle aangeslotenen en relaties waren uitgenodigd voor de feestelijke opening van ons nieuwe kantoor.

AUG

19 augustus

EMS WERKGROEP

In het convenant zijn met RODAP afspraken gemaakt om te komen tot een tariefstructuur voor Extra Media Services (EMS), oftewel Video-On-Demand, voor de jaren 2016 en 2017. Daarvoor is een speciale werkgroep ingericht. Op het moment dat partijen er onderling niet uitkomen, wordt er een arbitrage-traject gestart.

SEP

21 september

UITREIKING GOUDEN NOTEKRAKER IN PARADISO

In het verslagjaar is de opzet van de award uitreiking anders dan andere jaren: voor het eerst is er naast de Gouden Notekraker, ook de Zilveren Notekraker uitgereikt. Deze laatste is een prijs voor aanstormend jong toptalent dat het afgelopen seizoen de meeste indruk op vakgenoten heeft gemaakt. Traditiegetrouw werd de uitreiking gehouden in Paradiso. De grote zaal van het poppodium was nog voller dan voorgaande jaren. Behalve een record van het aantal gasten, is er ook massaal door vakgenoten gestemd.

De Gouden Notekraker is de prijs van acteurs en muzikanten en vóór acteurs en muzikanten die het afgelopen seizoen op een bijzondere manier opvielen. Dit jaar waren er twee stemrondes: Er is voor het eerst gewerkt met zogenaamde longlists, waaruit aangeslotenen van NORMA en Sena hun favoriete acteur en muzikant konden kiezen. Vervolgens kon er gestemd worden op drie uitvoerende kunstenaars in de categorieën televisie en muziek, die met de meeste stemmen uit deze stemrondes werden genomineerd voor de prijs.

Naomi van Es is door haar collega's gekozen als de eerste winnaar van de Zilveren Notekraker van het afgelopen televisie-seizoen, voor haar rol in de komische dramaserie Divorce. In de categorie muziek is de winnaar Jett Rebel. Frederik de Groot en Erwin Angad-Gaur maakten de Gouden Notekraker winnaars bekend: Kim van Kooten en Dotan.

24 september

PLAN VAN AANPAK 2015-2020 VASTGESTELD

Op bovenstaande datum is het Plan van Aanpak 2015-2020 unaniem door het bestuur vastgesteld. Dit is het derde Plan van Aanpak in NORMA's geschiedenis. Na het eerste Plan van Aanpak over de periode 2006-2010 waren de vooruitzichten niet rooskleurig. Dalende opbrengsten en stijgende kosten resulteerden in negatieve bedrijfsresultaten. Het Plan van Aanpak 2010-2015 loopt dit jaar af, maar gedurende de looptijd van dit tweede plan werd in 2014 de ommekeer bereikt. Voor het eerst in jaren waren de resultaten van NORMA positief. In juni 2015 werd daarom het derde plan van aanpak 2015-2020 gepresenteerd. De keuze om in het tweede Plan van Aanpak de investeringen juist op te voeren en extra inspanningen te plegen teneinde nieuwe incassobronnen aan te boren, is succesvol geweest. Ditmaal zullen de extra investeringen voornamelijk genomen dienen te worden op het punt van het repartitie-systeem en de aanpassingen als gevolg van de richtlijn collectief beheer. Anno 2015 is NORMA springlevend en heeft ze haar opgebouwde reserves maar gedeeltelijk hoeven aan te spreken. De incasso van thuiskopiegeden en kabelgeden zorgt ervoor dat vanaf 2015 de incasso van NORMA stijgt. Van gemiddeld genomen € 2,5 miljoen over de periode 2010-2013, tot € 12,1 miljoen in 2014 en € 15,4 miljoen in het verslagjaar.

OKT

22 oktober

NORMA ONTVANGT OPNIEUW CBO-KEURMERK

VOICE heeft enige jaren geleden criteria opgesteld waaraan iedere CBO zou moeten voldoen. Deze criteria waarborgen de transparantie, efficiëntie en integriteit van een CBO. Eenmaal per jaar wordt de werkwijze van een CBO uitvoerig onderzocht door het onafhankelijke 'Keurmerkinstituut', dat toetst of de CBO aan deze criteria voldoet. Als de auditor positief oordeelt, ontvangt de betreffende CBO het 'CBO-keurmerk'.

NORMA is in september bezocht door de auditor van het Keurmerkinstituut die opnieuw heeft gecontroleerd of NORMA voldoet aan de keurmerkcriteria. De auditor had naar aanleiding van zijn onderzoek geen aanmerkingen en NORMA heeft op 25 januari 2016 opnieuw het CBO-keurmerk toegekend gekregen. Het nieuwe keurmerk is geldig tot 23 november 2017.

22 oktober

ANNOTATIE HUGENHOLTZ

Professor Bernt Hugenholtz schrijft een annotatie (een soort commentaar) bij het arrest tussen NORMA en de kabelmaatschappijen uit 2014. Professor Hugenholtz, één van de meest vooraanstaande auteursrechtexperts van Nederland, valt NORMA daarin bij. Het stelt namelijk dat de Hoge Raad niet per se voor een "nogal formele, techniek gebonden" interpretatie van de wet had hoeven kiezen, waarmee makers en uitvoerende kunstenaars volledig buitenspel werden gezet. De Hoge Raad had volgens Hugenholtz immers ook meer naar de geest van de wet kunnen kijken, waarmee de weg naar verplicht collectief beheer voor kabeltelevisie open had gelegen.

NOV

3 november

JAN VERHAGEN OVERLEDEN

Jan Verhagen was van 1970 tot 1991 directeur van Buma/Stemra. Hij was een visionair, één zoals er maar weinigen zijn. Niet alleen Buma heeft veel aan hem te danken (de kabelregeling hield 25 jaar stand), maar ook de uitvoerende kunstenaars en producenten. Jan was ook jarenlang bestuurslid van Stichting Auteursrechtbelangen. Daar lobbyde hij samen met Rob Stuijt, Willem Wanrooij en Maurice Ferarès voor de totstandkoming van de Wet op de naburige rechten en de thuiskopie wetgeving. Hoe uitstekend was dat, dat een Buma-directeur een lans brak voor de rechten van artiesten en plaatproducenten. Kort daarop waren dezelfde personen betrokken bij de totstandkoming van de leenrecht wetgeving. In die eerste jaren van de stichting Leenrecht draaide veel om voorzitter Verhagen, zowel bij het opzetten van de organisatie als de onderhandelingen met de bibliotheken. Hij kon urenlang vertellen over de prachtige deal die hij had gesloten en dat verveelde eigenlijk nooit. De wijze waarop hij dat deed was altijd erg leerzaam. Kenmerkend voor Jan waren zijn gierende lach en zijn voortdurende twinkeling in de ogen. Bij Jan gingen genialiteit en onvoorspelbaarheid hand in hand. Nadat hij in 2003 afscheid had genomen als voorzitter van Stichting Leenrecht, raakte Jan Verhagen betrokken bij NORMA en stond de toen kersverse NORMA-directeur Wiso Wissing met raad en daad terzijde. Dat NORMA in de jaren erna is volgroeid tot een efficiënte collectieve beheersorganisatie, waarin inventiviteit en business-expertise hand in hand gaan, is zeker ook aan Jan te danken.

2 december

AEPO ARTIS, BRUSSEL

In december werd in Brussel de General Assembly georganiseerd door AEPO ARTIS, de koepelorganisatie waarbij nagenoeg alle Europese zusterorganisaties van NORMA zijn aangesloten. Tijdens de bijeenkomst is gediscussieerd over het project Fair Internet van dat AEPOARTIS samen met de Federaties van musici (FIM) en acteurs (FIA) uitvoert. Voor drie posities in het bestuur waren 5 kandidaten en NORMA directeur Wisso Wissing is voor de komende drie jaar als een van deze drie gekozen.

11 en 18 december

MUZIEKLOKET EMS

De onderhandelingen tussen RODAP en de drie muziek-CBO's (Buma/Stemra, Sena/NVPI audio en NORMA) kwamen in deze maand in een eindfase. Partijen hebben constructieve gesprekken gevoerd in een poging om tot objectieve criteria en tarieven te komen. Het overleg is in 2016 voortgezet en na geruime tijd van intensieve gesprekken is in april 2016 overeenstemming bereikt tussen RoDAP (namens haar leden) en de Collectieve Beheersorganisaties Buma/Stemra, NORMA, en Sena namens NVPI Audio. Partijen hebben een vergoeding afgesproken – o.m. rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen – voor het muziekgebruik in door RoDAP partijen geëxploiteerde en nog te exploiteren omroep gerelateerde on-demand diensten van (op dit moment): NPO Plus, Kijk, RTL XL, NL Ziet, Ziggo, KPN en Online. Het resultaat van het overleg is dat partijen afspraken hebben gemaakt over een door de CBO's gezamenlijk te ontvangen vergoeding voor NL Ziet vanaf 1 juli 2014 en voor 2015. Voor 2016 e.v. is een voorlopige vergoeding afgesproken. Aan de hand van een gezamenlijk in te richten evaluatie kan de vergoeding dan nog worden bijgesteld.

8. december

TEVEEL BETAALDE GELDEN AAN STEMACTEURS

Bij een interne controle van betaallondes door NORMA, is een belangrijk feit aan het licht gekomen. Er is namelijk gebleken dat als gevolg van een invoerfout in de betalingsapplicatie, stemacteurs een aantal jaren te veel geld uitgekeerd hebben gekregen. Voorzitter Frederik de Groot heeft hieromtrent de aangesloten en geïnformeerd. Ook is deze brief op de website gepubliceerd. Daarnaast is het College van Toezicht en VOICE van dit feit op de hoogte gesteld. Het bestuur heeft, alles overwegende, besloten dat een deel van de teveel betaalde gelden verrekend zal worden met uitbetalingen aan individuele stemacteurs in de toekomst. Tot daadwerkelijk terugvorderen van gelden die de betrokken aangesloten en buiten hun schuld ten onrechte ontvingen zal NORMA niet overgaan. Vanzelfsprekend worden deze en de komende periode alle procedures rond de uitbetalingen tegen het licht gehouden en aangescherpt teneinde mogelijke herhaling van deze situatie zo veel mogelijk te voorkomen. In eerder genoemde brief heeft onze voorzitter onze oprechte excuses aan de aangesloten en aangeboden.

14 december

KERSTBORREL

Samen met de aangesloten en, relaties bestuursleden en personeel is feestelijk het glas geheven!

30 december

REPARTITIE

Maanden van voorbereiding zijn voorafgegaan aan de jaarlijkse december uitbetaling. Op 30 december kon er worden uitbetaald.

FINANCIËLE RESULTATEN EN VERWACHTINGEN

Resultaat 2015

NORMA heeft geen winstdoelstelling maar heeft primair als doel om zoveel mogelijk rechtengelden aan uitvoerende kunstenaars uit te betalen tegen zo laag mogelijk kosten. Daarnaast behartigt NORMA de belangen van de uitvoerende kunstenaars in ruimste zin en steunt collectieve initiatieven met een financiële bijdrage uit het NORMA fonds. Het financieel kader hierbij is dat de continuïteit van NORMA gewaarborgd blijft. De jaarlijkse incasso van rechtengelden is hiervoor leidend. Daarnaast is de omvang van het eigen vermogen van belang om tegenslagen op te vangen.

In de begroting 2015 was NORMA uitgegaan van een voorzichtig scenario met betrekking tot uitbetaling van bestaande en nieuwe rechtenstromen. In de loop van de jaren hebben we immers aan den lijve ondervonden dat in de praktijk het realiseren van nieuwe geldstromen een kwestie is van een lange adem. Het bedrijfsresultaat over 2015 is net als over 2014 positief. Hiermee wordt wederom de doelstelling behaald om kostendekkend te zijn. De bruto marge is 14,4% verbeterd ten opzichte van 2014. De totale bedrijfskosten zijn 5,1% hoger dan vorig jaar. Bepaalde kosten zijn gekoppeld aan de omvang van de incasso en verklaren daardoor de stijging. In het in oktober 2015 vastgestelde Plan van Aanpak 2015-2020 wordt er vanuit gegaan dat de inkomsten van NORMA in deze periode zich zal stabiliseren. De incasso van NORMA zal niet meer uitsluitend afhankelijk zijn van thuis-kopiegelden maar ook van kabelgelden en andere geldstromen die NORMA op basis van de wet zal incasseren. Er blijven echter altijd onzekerheden en in die zin is nooit met zekerheid te voorspellen of de positieve trend van de afgelopen twee jaar ook in de toekomst zal voortzetten. De omvang van de toekomstige incasso bepaalt voor een belangrijk deel de ontwikkeling van de bruto marge.

Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2015 € 1,6 miljoen.

Norma hanteert een maximale buffer van € 2 miljoen om schommelingen in de incasso (en dus het resultaat) op te vangen.

Beleggingen

In 2015 is in het treasury-beleid opgenomen om maximaal 15% van de in te zetten middelen te beleggen in aandelen. Hiermee wordt enerzijds de spreiding van onze beleggingen verbreed en anderzijds verhoogt hierdoor ons risicoprofiel. Onze primaire doelstelling blijft het vermogen in stand te houden rekening houdend met de inflatie. In 2015 is de waardering van onze obligaties gedaald door de aanhoudende lage rente. Ultimo boekjaar is € 125.000 negatief als indirect rendement verantwoord. NORMA streeft ernaar te beleggen in ondernemingen die goed presteren op het gebied van duurzaamheid en beleggingen te vermijden in ondernemingen die behoren tot de minst presterende in de sector waarin de onderneming opereert. Daarnaast belegt NORMA niet in ondernemingen die betrokkenheid hebben bij schending van mensenrechten, slechte arbeidsomstandigheden, milieuschade, defensie en wapenindustrie. NORMA belegt uitsluitend in obligaties.

VOI©E richtlijnen

Vanaf het begin van ons bestaan reparereren wij de rechtengelden tegen een servicevergoeding van 15%. De omvang van de incasso in relatie tot de bewerkelijkheid van het repartitieproces rechtvaardigt het gehanteerde percentage. Binnen de branchevereniging VOI©E is afgesproken dat de totale ketenkosten niet meer mogen bedragen dan 15%. Hierbij geldt het principe; pas toe en leg uit.

Onze repartitie is door de hoeveelheid uitvoerende kunstenaars per titel complex en bewerkelijk. Om iedere uitvoerende kunstenaar een billijke vergoeding te geven voor hun bijdrage is onze methodiek noodzakelijk. Doordat de incassostroom van naburige rechten relatief gezien, ten opzichte van andere rechtensoorten, laag is leidt dit in verhouding tot hogere beheerkosten. Dit rechtvaardigt het kostenpercentage van 15%.

Binnen de branchevereniging is ook afgesproken dat de beheerkosten niet meer mogen stijgen dan de jaarlijkse CPI-index. De geharmoniseerde inflatie over 2015 bedroeg 0,19%. Zoals hierboven aangegeven zijn de totale bedrijfskosten over 2015 5,1% hoger dan over 2014. Volgens de richtlijnen van Voi©e wordt onder beheerkosten verstaan: bedragen die zijn ingehouden met betrekking tot de door NORMA gemaakte, in de bedrijfsvoering beïnvloedbare kosten, die direct dan wel indirect samenhangen met (het verbeteren van) de inning, de verdeling en het beheer van gelden.

Om een zuiver beeld van de beheerkosten te krijgen dienen de totale bedrijfskosten gecorrigeerd te worden waar het de incidentele kosten en kosten die gerelateerd zijn aan de omvang van de incasso en repartitie betreft.

De incidentele kosten hebben betrekking op de verhuizing van NORMA, de aanpassing van de website en de bijdrage aan de VRDB-ontwikkeling. De incasso/repartitie gerelateerde kosten zijn afhankelijk van de omvang van incasso/repartitie. Om de beheerkosten zuiver te kunnen vergelijken worden deze kosten niet meegenomen. Op basis van de genormaliseerde kosten (lees de beheerkosten) zijn de kosten in 2015 licht gedaald ten opzichte van 2014. De beheerkosten, in verhouding tot de incasso, bedraagt over 2015 7,6%, met de repartitie is dit 12,5%. Hiermee blijven de beheerkosten onder de norm van 15%.

X € 1.000	2015	2014	IN %
Bedrijfskosten	1.366	1.300	5,1%
Af: incidentele kosten	-90	-30	
Af: Incasso / repartitie gerelateerde kosten	-141	-126	
Beheerkosten	1.135	1.144	-0,8%

Verwachtingen

We verwachten in 2016 op basis van de Wet Auteurscontractenrecht nieuwe geldstromen te kunnen realiseren; bijvoorbeeld voor incasso in de horeca e.d. De verwachting is dan ook dat vanaf 2016 de incasso verder zal stijgen. Daarnaast verwachten wij in 2016 duidelijkheid te krijgen over de incassostromen op lange termijn. Deze duidelijkheid is noodzakelijk voor de levensvatbaarheid van ons huidige business model, de omvang van de beheerkosten en de wijze van repartitie. Ter beperking van risico's zullen wij op voorhand meerdere scenario's uitwerken om de continuïteit van NORMA veilig te stellen.

Amsterdam, 25 februari 2016

Wisso Wissing, directeur

Kerncijferoverzicht

	2015	2014	2013
RECHTENOPBRENGSTEN			
Nederlands gebruik	1.880	16	30
CBO's Nederland	12.646	1.251	2.491
Buitenlands gebruik	53	50	60
CBO's buitenland	744	810	73
Schadevergoeding Staat – NORMA	0	10.000	0
Totaal	15.323	12.127	2.654
REPARTITIE/UITKERINGEN			
Rechthebbenden binnenland	5.187	6.020	2.379
Buitenlandse agenten	1.467	1.010	152
CBO's buitenland	2.696	2.517	482
Subtotaal repartitie/uitkeringen	9.350	9.547	3.013
Bij: Uitbetaling Claims	58	6	0
Toevoeging SoCu-fonds	453	1.612	249
Subtotaal	9.861	11.165	3.262
Administratievergoedingen	-1.360	-1.312	-440
Totaal	8.501	9.853	2.822
TE VERDELEN RECHTENOPBRENGSTEN			
Te verdelen rechtenopbrengsten einde boekjaar	10.903	5.441	4.479
SOCIALE EN CULTURELE DOELEN			
Bestedingen	673	392	483
Nog te besteden einde boekjaar	1.000	1.220	0
EXPLOITATIEREKENING			
Bruto marge	1.501	1.312	429
Beheerkosten	-1.135	-1.144	-1.200
Overige kosten	-231	-156	0
Exploitatieresultaat	135	12	-771
Financieel resultaat	-8	343	24
Resultaat (voor belastingen)	127	355	-747

	2015	2014	2013
KENGETALLEN			
Percentage feitelijk ingehouden kosten	15,0%	15,0%	15,0%
Beheerkosten (bruto) in percentage van de totale rechtenopbrengsten	7,4%	9,4%	45,2%
Beheerkosten (bruto) in percentage van de totale repartitie/uitkeringen inclusief administratievergoedingen	11,5%	10,2%	36,8%
Beheerkosten jaar huidig jaar t.o.v. beheerkosten vorig jaar in %	-0,8%	-4,7%	29,3%
Afgeleide consumentenprijsindex	0,6%	1,0%	1,3%
Aantal leden en deelnemers	13.701	13.098	12.487
Aantal leden en deelnemers met gereparteerde gelden	6.651	6.978	6.332
Aantal gefactureerde gebruikers	0	0	0
Aantal werknemers in fte	12,4	11,6	11,2

MUTATIEOVERZICHT

	2015	2014	2013
Saldo begin boekjaar	5.441	4.479	5.087
RECHTENOPBRENGSTEN/LICENTIE-INKOMSTEN			
Nederlands gebruik	1.880	16	30
CBO's Nederland	12.646	1.251	2.491
Schadevergoeding Staat – NORMA	0	10.000	–
Buitenlands gebruik	53	50	60
CBO's buitenland	744	810	73
Subtotaal	15.323	12.127	2.654
REPARTITIE/UITKERINGEN			
Rechthebbenden	5.187	6.020	2.379
Overige buitenland	1.467	1.010	152
CBO's buitenland	2.696	2.517	482
Uitbetaling Claims	58	6	0
Toevoegingen aan SoCu fonds	453	1.612	249
Subtotaal	9.861	11.165	3.262
Saldo einde boekjaar	10.903	5.441	4.479

JAAR
REKENING
2015

BALANS

PER 31 DECEMBER 2015

NA RESULTAATBESTEMMING X € 1.000

31 DECEMBER 2015

31 DECEMBER 2014

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa	1	128	–
Materiële vaste activa	2	43	21
		171	21

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa	3	256	412
Effecten	4	4.689	4.448
Liquide middelen	5	8.867	3.688
		13.812	8.548
Totaal		13.983	8.569

X € 1.000

31 DECEMBER 2015

31 DECEMBER 2014

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve	6	1.629	1.502
------------------	---	-------	-------

KORTLOPENDE SCHULDEN

Collectief te verdelen rechten	7	1.000	1.220
Individueel te verdelen rechten	8	10.903	5.441
Kortlopende schulden en overlopende passiva	9	451	406
		12.354	7.067
Totaal		13.983	8.569

WINST- EN VERLIESREKENING

X € 1.000

2015

2014

Bruto marge	10	1.501	1.312
LASTEN			
Lonen, salarissen en sociale lasten	11	785	784
Afschrijvingen op materiële vaste activa		13	7
Overige bedrijfskosten		568	509
Som der kosten		1.366	1.300
Bedrijfsresultaat		135	12
Financiële baten en lasten	12	-8	343
Resultaat		127	355

KASSTROOMOVERZICHT

X € 1.000

2015

2014

KASSTROOM UIT INCASSO EN VERDELING

Netto Incasso	14.870	10.515
Verdeling	-9.350	-9.550
Uit: Claimreserve	-58	-6
Kasstroom uit incasso en verdeling	5.462	959

KASSTROOM UIT COLLECTIEF TE VERDELEN GELDEN

Ingehouden t.b.v. collectief te verdelen	453	1.612
Betalingen uit collectief te verdelen	-673	-392
Kasstroom uit fondsen	-220	1.220

KASSTROOM UIT BEDRIJFSVOERING

Brutomarge	1.501	1.312
Financiële baten en lasten	-8	343
	1.493	1.655
Totaal bedrijfslasten	-1.366	-1.300
Correctie afschrijvingen	13	7
	-1.353	-1.293
Mutatie (des)investeringen bedrijfsmiddelen	-163	-16
Mutatie overige vorderingen	158	-224
Mutatie overige schulden	43	32
Kasstroom uit bedrijfsvoering	38	-208

KASSTROOM UIT BELEGGINGEN

Aankoop van beleggingen	-2.299	-1.722
Verkopen van beleggingen	1.933	2.011
Overige mutaties uit beleggingen	125	-189
Kasstroom uit beleggingen	-241	100
Netto kasstroom	5.179	2.435
Liquide middelen 1 januari	3.688	1.253
Liquide middelen 31 december	8.867	3.688
Mutatie liquide middelen	5.179	2.435

ALGEMENE TOELICHTING

Doelstelling

Stichting naburige rechtenorganisatie voor musici en acteurs (NORMA), statutair gevestigd aan de Jacob Bontiusplaats 9 te Amsterdam, stelt zich ten doel, zonder winstoogmerk voor zichzelf, de materiële belangen van uitvoerende kunstenaars met betrekking tot de uitoefening en handhaving van hun naburige rechten te behartigen.

Activiteiten

De activiteiten van NORMA bestaan voornamelijk uit:

- Het nastreven van handhaving en verbetering van de nabuurrechtelijke bescherming in de ruimste zin des woords, zowel nationaal als internationaal van uitvoerende kunstenaars;
- Het verlenen van bemiddeling inzake naburige rechten en de uitoefening en handhaving van de aan de stichting toevertrouwde of overgedragen rechten en aanspraken, waaronder mede begrepen de verdeling van gelden, die door de stichting ten behoeve van de uitvoerende kunstenaars worden ontvangen van rechtspersonen, die al dan niet op grond van de wet zijn belast met de inning van auteursrechtelijke en nabuurrechtelijke vergoedingen en het ter zake vaststellen van verdelingsreglementen. De Stichting kan daartoe ten eigen name in rechte optreden, ongeacht op grond van welke titel zij de haar toevertrouwde rechten en aanspraken exploiteert en handhaaft;
- Het financieren of anderszins ondersteunen van sociale en culturele activiteiten ter verbetering van de maatschappelijke positie van uitvoerende kunstenaars.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Met dien verstande dat alle artikelen van toepassing zijn.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Presentatiewijziging

Bankgaranties werden tot en met 2014 gepresenteerd onder de financiële vaste activa. Met ingang van het boekjaar 2015 worden de bankgaranties als onderdeel van de liquide middelen gepresenteerd. In de toelichting is aangegeven welk deel van de liquide middelen niet direct opeisbaar is.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. De Stichting maakt geen gebruik van renteswaps ter afdekking van renterisico's.

Fiscaliteit

NORMA is vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en,

indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen niet direct opeisbare liquide middelen uit hoofde van een bankgarantie worden gewaardeerd op nominale waarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten

De ter beurze genoteerde effecten worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de winst- en verliesrekening worden verantwoord als “waardeverandering van effecten” onder de financiële baten en lasten. De niet ter beurze genoteerde effecten worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere reële waarde.

Collectief te verdelen rechten

Bij NORMA staat individuele repartitie voorop. Daarnaast zal over de onder de rechthebbenden te verdelen vergoedingen een door het NORMA-bestuur vastgesteld percentage worden ingehouden. Dat bedrag wordt besteed aan sociale en culturele collectieve doeleinden ten gunste van rechthebbenden. Het NORMA-bestuur heeft hiervoor een percentage van maximaal 10% vastgesteld. Ook deze gelden, zogenoemde collectief te verdelen gelden, komen direct of indirect ten goede aan uitvoerende kunstenaars. Het NORMA fonds (collectieve gelden die bestemd zijn voor culturele en maatschappelijke doeleinden) stimuleert, steunt, onderneemt en participeert in nieuwe en bestaande initiatieven, projecten en activiteiten. Die activiteiten hebben ten doel om de culturele, maatschappelijke en professionele belangen van uitvoerende kunstenaars verbonden aan het Nederlandse kunstenforum te behartigen. Een belangrijk uitgangspunt is de toegankelijkheid. Het fonds hanteert criteria, procedures, richtlijnen en spelregels waaraan aanvragers moeten voldoen. Deze staan in het reglement van het NORMA fonds, dat te vinden is op NORMA's website. Naast de bijdragen voor het NORMA fonds worden uit deze gelden ook projecten gefinancierd. Voorbeelden hiervan zijn het acteursproject (kabelfelden en VOD), project minimum gagenorm voor popmusici,

project acteursopleiding en project Fair Internet. Ook de juridische procedures (b.v. in het verleden tegen de kabelmaatschappijen en tegen de Staat voor een heffing op mp3-spelers en dvd harddisk recorders) vallen onder deze projecten. Sinds 2009 wordt op de Vergadering van Aangeslotenen verslag gedaan van de bestedingen aan de collectieve repartitie, zoals het NORMA fonds. Hier wordt aan de aangeslotenen om goedkeuring van het gevoerde beleid gevraagd.

Individueel te verdelen rechten

De individueel te verdelen rechten worden, onder aftrek van een toevoeging aan de collectief te verdelen rechten, betaalbaar gesteld aan de individuele rechthebbenden. Bij afsluiten van een repartitiejaar kan een reserve voor na-claims en correcties aangehouden worden van maximaal 18%. In het verslagjaar is een reserve aangehouden van circa 2%. Dat is mogelijk gebleken door de efficiënte werkwijze van NORMA. Daarbij worden rechthebbenden proactief benaderd en NORMA slaagt erin de geïncasseerde gelden binnen de daarvoor gestelde termijn van drie jaar na incasso in verdeling te nemen. De reserve voor na-claims wordt voor een periode van maximaal twee jaar aangehouden. Het restant wordt daarna toegevoegd aan het eerstvolgende repartitiejaar.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Brutomarge

De brutomarge bestaat uit de servicevergoeding, overige baten en de toegerekende personeelskosten aan collectief te verdelen gelden, verminderd met directe kosten aan het verdeelsysteem. De servicevergoeding wordt verantwoord op moment dat rechtengelden in verdeling worden genomen.

Grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld op basis van de aanbevelingen van VOI©E. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015

1. Immateriële vaste activa

Het verloop is als volgt te specificeren:

X € 1.000	SOFTWARE
Boekwaarde per 1 januari	-
Mutaties:	
Investerings	128
Afschrijvingen	-
	128
Aanschafwaarde	128
Cumulatieve afschrijving	-
Boekwaarde per 31 december	128

De software betreft de ontwikkeling van het repartitiesysteem. In 2015 is getart met de ontwikkeling van Vuik III. De oplevering hiervan zal in 2017 plaatsvinden.

2. Materiële vaste activa

Het verloop is als volgt te specificeren:

X € 1.000	ANDERE VASTE BEDRIJFSMIDDELEN
Aanschafwaarde	140
Cumulatieve afschrijving	119
Boekwaarde per 1 januari	21
Mutaties:	
Investerings	36
Desinvesteringen (Aanschafwaarde)	-46
Desinvesteringen (cum. Afschrijving)	45
Afschrijvingen	-13
	22
Aanschafwaarde	130
Cumulatieve afschrijving	87
Boekwaarde per 31 december	43

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn 33,3% voor hardware en 20% voor kantoorinventaris en verbouwing. Alle activa zijn in eigendom van de Stichting.

3. Vordering en overlopende activa

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Op de vorderingen is geen voorziening in mindering gebracht.

4. Effecten

De mutatie in de effecten zijn als volgt te specificeren:

X € 1.000	2015	2014
Actuele waarde per 1 januari	4.448	4.548
Mutaties:		
Aankopen	2.299	1.722
Verkopen	-1.933	-2.011
Waardeverandering	-125	189
	241	-100
Actuele waarde per 31 december	4.689	4.448
Specificatie effecten:		
Aandelen(fondsen)	677	0
Vastrentende waarde	4.012	4.448
	4.689	4.448

Ultimo boekjaar is 100% van de effecten beursgenoteerd (2014: 100%). Bij waardering tegen verkrijgingsprijs is de waarde van de effecten € 4.581.234. De invloed van waardering tegen verkrijgingsprijs op het vermogen bedraagt ultimo 2015 € 108.247 negatief; voor het resultaat over 2015 is dit effect € 37.131 negatief.

5. Liquide middelen

De liquide middelen zijn direct opeisbaar met uitzondering van de afgegeven bankgarantie ad. €39.000 (2014: € 14.000).

6. Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

X € 1.000	2015	2014
Stand per 1 januari	1.502	1.147
Bij: resultaatbestemming	127	355
Stand per 31 december	1.629	1.502

De algemene reserve dient in overeenstemming met het doel van de Stichting te worden bestemd.

7. Collectief te verdelen rechten

Het verloop is als volgt:

X € 1.000	2015	2014
Stand per 1 januari	1.220	0
Mutaties:		
Toevoeging	453	1.612
Onttrekking	-673	-392
Netto incasso	-220	1.220
Stand per 31 december	1.000	1.220

De post collectief te verdelen rechten wordt aangewend voor sociale en culturele doeleinden ten gunste van uitvoerend kunstenaars en/of voor activiteiten die het Nederlands culturele leven bevorderen. De jaarlijkse toevoegingen bedragen maximaal 10% van de incasso waarbij geldt dat collectief te verdelen niet meer mag bedragen dan € 1 miljoen. De toevoegingen in 2015 bedragen 3,14% van de geïncasseerde rechtengelden. (2014: 10%)

8. Individueel te verdelen rechten

De specificatie is als volgt:

X € 1.000	2015	2014
Stand per 1 januari	5.441	4.479
Mutaties:		
Incasso	15.323	12.127
Af: toevoeging collectief te verdelen rechten	-453	-1.612
Netto incasso	14.870	10.515
Af: in verdeling genomen	-9.350	-9.547
Af: claims	-58	-6
Stand per 31 december	10.903	5.441

In onderstaand overzicht zijn de nog te verdelen gelden per repartitiejaar weergegeven.

X € 1.000	THUISKOPIE GELDEN	LEENRECHT GELDEN	BMS + EMS	SCHADEVERG. STAAT	OVERIGE GELDEN	TOTAAL
BALANS						
2008	0	0	0	32	0	32
2009	0	0	0	278	29	307
2010	0	0	0	232	296	528
2011	0	0	0	407	86	493
2012	379	465	0	1.691	166	2.701
2013	0	516	0	0	131	647
2014	0	578	0	0	155	733
Te verdelen per 1 januari	379	1.559	0	2.640	863	5.441
Bruto incasso	11.963	592	1.880	0	888	15.323
Af: collectief te verdelen gelden	-390	-4	-59	3	-3	-453
In verdeling genomen	-5.554	-754	0	-2.615	-485	-9.408
Claimreserve	22	7	0	29	-58	0
Saldo mutaties	6.041	-159	1.821	-2.583	342	5.462
Oude jaren	238	0	0	0	0	238
2008	238	0	0	0	0	238
2009	0	0	0	4	29	33
2010	0	0	0	2	247	249
2011	0	0	0	2	61	63
2012	229	0	0	2	71	302
2013	2.505	373	0	0	120	2.998
2014	3.210	455	0	47	170	3.882
2015	0	572	1.821	0	507	2.900
Te verdelen per 31 december	6.420	1.400	1.821	57	1.205	10.903

Onder de overige gelden is de reserve na-claims verantwoord.
De specificatie hiervan is als volgt:

X € 1.000	2015	2014
Stand 1 januari	74	55
Bij: dotatie	0	25
Af: onttrekking	-58	-6
Af: vrijval t.g.v. Repartitiejaar 2011		
Stand 31 december	16	74

In het boekjaar is het niet geclaimde deel uit repartitiejaar 2012 toegevoegd aan het budget 2014 van de Thuiskopiegelden. De reserve heeft betrekking op het repartitiejaar 2014 en dient uiterlijk in 2017 te worden benut.

9. Kortlopende schulden en overlopende passiva

Alle schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar en zijn niet rentedragend.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

- De op de balansdatum aangegane verplichting betreft de huur van het bedrijfspand. De totale verplichting bedraagt € 319.500 voor de resterende looptijd van 4,5 jaar;
- De Stichting heeft een recht op nog uit te keren Thuiskopiegelden over 2015, alsmede de vergoedingen uit de categorie BMS en EMS over het 2e halfjaar 2015. Tegenover deze rechten staat de verplichting om deze gelden vervolgens uit te keren aan rechthebbenden;
- Stemacteurs hebben over de jaren 2012 en 2013 voor circa € 270.000 ten onrechte ontvangen. Bij toekomstige uitkeringen zal verrekening, waar mogelijk, plaatsvinden.

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

10. Bruto marge

De netto omzet (servicevergoeding) is over 2015 ten opzichte van 2014 met 3,5% gestegen. De servicevergoeding over 2015 bedraagt 15% (2014: 15%) van de individueel uit te betalen gelden. Dit percentage is conform het repartitiereglement.

11. Lonen, salarissen en sociale lasten

De specificatie is als volgt:

X € 1.000	2015	2014
Salarissen	607	599
Sociale lasten	115	118
Pensioenpremies	63	67
	785	784

Het gemiddeld aantal werknemers (fte's) over 2015 bedraagt 12,4 (2014: 11,6 fte).

De stichting heeft een toegezegde pensioenregeling die kan worden aangemerkt als toegezegde bijdrageregeling. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het tekort anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Bezoldiging bestuur en dagelijkse leiding

Bestuur 2015

Voor de bestuursleden van NORMA worden geen sociale verzekeringspremies afgedragen en ook geen andere onkosten vergoed dan reiskosten. Hieronder staat het overzicht waaruit blijkt in welke hoedanigheid de bestuursleden aan NORMA verbonden zijn en welke jaarlijkse vergoeding zij hiervoor ontvangen.

	FUNCTIE	BELONING 2015	ONKOSTEN 2015	BELONING 2014	ONKOSTEN 2014
Frederik de Groot	Voorzitter	12.060	583	12.060	448
Erwin Angad-Gaur	Secretaris	4.760	495	7.000	792
Guus Bleijerveld	Penningmeester	4.760	390	6.440	462
Caspar de Kieft	Lid	1.960	–	2.520	–
Geert Timmers (Fosko Jong)	Lid	1.960	–	2.520	–
Henk Jan Heuvelink	Lid	1.960	359	3.338	359
Benjamin de Wit	Lid	1.680	–	2.800	–
		29.140	1.827	36.678	2.061

Directie

Directeur Wisso Wissing is het gehele boekjaar in dienst geweest van NORMA met een dienstverband van 90% (36-urige werkweek). Hij ontving daarvoor een salaris van € 118.400 exclusief een onkostenvergoeding van € 1.887. Er is door NORMA € 11.662 aan sociale verzekeringspremies afgedragen en € 23.658 ten behoeve van zijn pensioenregeling.

12. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

X € 1.000	2015	2014
Opbrengsten effecten	62	125
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	55	29
Waardeverandering van effecten	-125	189
	-8	343

ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING

Amsterdam, 25 februari 2016

Was getekend:

Directie

W. Wissing

Bestuur

F.P. de Groot

E.R. Angad-Gaur

G. Bleijerveld

C.C. de Kieffe

G.J.B. Timmers

H.J. Heuvelink

B. de Wit

OVERIGE
GEGEVENS

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

In de statuten is de bestemming van het resultaat niet benoemd. Het bestuur dient het resultaat een bestemming te geven in overeenstemming met het doel van de stichting.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2015

De jaarrekening 2015 is vastgesteld door het bestuur op 25 februari 2016. Het bestuur heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2015

De directie stelt met goedkeuring van het bestuur voor het positieve resultaat over het boekjaar 2015 ad € 127.000 geheel ten gunste van de algemene reserves te brengen. Dit voorstel is in de jaarrekening verwerkt.

Controleverklaring

De controleverklaring is afzonderlijk weergegeven.

Nevenfuncties bestuursleden en directie

De huidige bestuursleden van NORMA hebben de volgende (bezoldigde) nevenfuncties:

Frederik de Groot

Benoemd door de overige leden van het bestuur

- Eigenaar Living Productions
- Acteur, regisseur, auteur en theaterdocent

Erwin Angad•Gaur

Benoemd door Ntb

- Secretaris Ntb
- Secretaris VCTN
- Voorzitter Platform Makers
- Secretaris Stichting Scobema
- Bestuurslid Stichting Leenrecht (tevens bestuurslid secties audio, video en multimedia)
- Secretaris Stichting de Thuis kopie
- Bestuurslid Federatie Auteursrechtbelangen
- Vice-voorzitter van de Raad van Aangeslotenen Sena
- Voorzitter van de deelraad uitvoerend kunstenaars Sena
- Bestuurslid landelijke thema afdeling Cultuur D66
- Bestuurslid van SONT
- Bestuurslid Kunsten92

Guus Bleijerveld

Benoemd door FNV KIEM

- Bestuurslid Stichting Scobema
- Bestuurslid Stichting Leenrecht
- Vice voorzitter sectie Visuele Werken van Stichting Leenrecht
- Lid sectie audio en video Stichting Leenrecht
- Bestuurslid Stichting Leenrecht Kunstfonds
- Secretaris Sociaal Fonds Buma
- Juridisch adviseur
- Secretaris Popauteurs.NL (v/h Vereniging PALM)
- Bestuurslid Stichting de Thuis kopie
- Bestuurslid Platform Makers
- Voorzitter Alsbach Stichting

Henk Jan Heuvelink

Benoemd door Ntb

- Manager van Marike Jager en Marike Spreekt
- Zelfstandig artiest
- Vennoot in vof Morning Coffee Records en Morning Coffee Music
- Lid artistieke raad Stichting The Analog Movement

Caspar de Kiefte

Benoemd door FNV KIEM

- Bestuurslid Platform Makers
- Bestuurslid Stichting de Thuis kopie
- Bestuurslid Federatie Auteursrechtbelangen
- Bestuurslid Onderlinge Waarborg Maatschappij Kunst en Cultuur b.a.
- Raad van toezicht Bijzondere leerstoel Creatief Ondernemerschap (prof. dr. J.A. van den Born), Universiteit van Tilburg
- Secretaris bestuur Ontwikkelingsfonds Creatieve Industrie (OCI)

Geert Timmers (Bob Fosko)

Gekozen door de Vergadering van Aangeslotenen

- Extern adviseur communicatie SP
- Columnist Joop.nl
- Acteur, muzikant, auteur, beeldend kunstenaar

Benjamin de Wit

Gekozen door de Vergadering van Aangeslotenen

- Algemeen directeur/eigenaar Studio Stomp
- Algemeen directeur/eigenaar Spot On Agency
- Werkzaam bij en mede-eigenaar van WeMakeVR
- Freelance acteur

Wisso Wissing

- Penningmeester Stichting Scobema
- Bestuurslid VOICÉ
- Member Administrative Counsel AEPO ARTIS

Samenstelling bestuur en bureau

Bestuur NORMA

Voorzitter:

Frederik de Groot

Secretaris:

Drs. Erwin Angad-Gaur

Penningmeester:

Mr. Guus Bleijerveld

Overige leden:

Henk Jan Heuvelink

Mr. Caspar de Kiefte

Geert Timmers

Benjamin de Wit

Bureau NORMA

Directie:

Wisso Wissing

Office Assistant:

Betty Harsveld en Suzanne Kerkhof

Juridische zaken:

Mr. Maaïke Boomstra

Mr. Olga Meijer

Joey Cramer

Communicatie:

Suzanne Kerkhof

Joey Cramer

Financiën:

Drs. Michiel van Blokland RA

Annelies Boon

Repartitie en ICT:

Diederik Mos, manager

Repartitie:

Chantal Werensteijn, coördinator buitenland

Kitsia Tomasowa, coördinator binnenland

Laurentia Sansaar

Robert Zomers

Yacine N'Diaye

Michelle Willemsen (iTunes)

Xenia Mesic-Rubelli

Daan Brok

Rewien Gayadin

ICT:

Drs. Dick Verwijs

Bas Nieuwenhuizen

Accountants

**BAKER TILLY
BERK**

Baker Tilly Berk N.V.
Entra 303
Postbus 94124
1090 GC Amsterdam
T: +31 (0)20 644 28 40
F: +31 (0)20 646 35 07
E: amsterdam@bakertillyberk.nl
KvK: 24425560
www.bakertillyberk.nl

Aan het bestuur van Stichting naburige
rechtenorganisatie voor musici en acteurs Norma

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in de jaarstukken op pagina 21 tot en met pagina 34 opgenomen jaarrekening 2015 van Stichting naburige rechtenorganisatie voor musici en acteurs Norma te Amsterdam (hierna: Stichting Norma) gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de winst-en-verliesrekening over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

an independent member of
**BAKER TILLY
INTERNATIONAL**

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly Berk N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

Accountants

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Norma per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Amsterdam, 17 februari 2016

Baker Tilly Berk N.V.

was getekend

drs. E.C.J. Moens RA
Partner

NORMA

Jacob Bontiusplaats 9
1018 LL Amsterdam
Postbus 2995
1000 CZ Amsterdam

020 - 627 27 98
info@stichtingnorma.nl

www.stichtingnorma.nl

